

44.
DEDUCTIO
NULLITATIS
V. M.

QVIBVS

Proscriptionem in Aulâ Imperatoriâ contra Electorem Palatinum decretam, & in Imperio evulgatam, scatere; et proinde nullius roboris, valoris, effectûs aut considerationis esse;
breviter probatur.

Felix quem faciunt aliena pericula cautum.

ANNO M. DC. XXI.

ET MERITO IN IP SO SERMO-
nis hujus vestibulo expresse protestamur & præ-
famur; Nos nullius, cujuscunque conditionis aut
status ille sit, multo minus Cæsareæ Majestatis digni-
tatem, honores, titulos, privilegia, & munera læsum,
vllatenysve imminutum, sed puram puram dumtaxat
veritatem, & manifestos divulgatæ Proscriptionis errores, defectus
& nullitates, in lucem erutum & ante oculos positum, simulque qui-
bus illa stabiliri & colorari prætenditur, refutatum & eversum ire
velle.

REM IPSAM vt aggrediamur, in ipso statim Proscriptio-
nis limine infausta & noxia illa INCOMPETENTIS ET
SUSPECTI JUDICIS NULLITAS haud obscure
apparet, & indicio suo se prodit: Dum nimirum Imperator in propriâ
causâ, Judicis partes, in tam arduo præsertim tantique momenti &
præjudicii negotio, sibi arrogavit & attribuit. Quamvis enim ma-
ximè exteriorum quidam reperiantur, qui autument Imperatorem in
suâ causâ & lite Judicis officio defungi posse; illorum tamen opinio,
tanquam falsa & à legum tramite deflectens, communioribus suffra-
giis damnatur. At unanimi consensu & voto docetur, non tam na-
turali & communi æquitati, quàm civili honestati, Germaniæ aliorum-
que regnorum moribus convenire, Imperatorem & Principem sibi in
popriâ causâ jus dicere non debere. Textus, In c. inter querelas
27. caus. 23. q. 4. L. Vnicâ C. Ne quis in suâ causâ judicet. L. xvii.
ff. de judicis. L. x. ff. de Jurisd. Honded. Consil. 105. n. 14. Affli-
ctis In Constit. regni. tit. de violentia. n. 3. & 4. Menoch. De adipisc.
possess. Remed. 1. n. 5. Socinus In Reg. 195. Felinus Ad c. cum ve-
nissent. in fin. de Judic. Bodinus De Rep. lib. 4. cap. 6. circa finem.
Vbi, Si contra naturam est, inquit, vt eundem judicem & accusato-
rem feramus; Rex autem in omnibus publicis judiciis Accusator sit;
quanto id verius est in crimine Perduellionis, quo reus Principis vitam
aut famam violasse dicitur? Idem tradit Isernia In c. 1. n. 84. de

prohibet, feud. alienat. per Frid. & alii infiniti. Nam Princeps in Contractibus & Judiciis habet loco Privati & ut privatus. Schrad. *De feud. p. 2. sectio. 3. n. 77. & sect. 20. n. 238.* Et, ut ait Guevara *Lib. 1. c. 38. in fin. Horolog. Princ:* In omnibus rebus tolerari potest ut potior sit conditio Principis, præterquam in solâ Justitiâ; quam prorsus æqualem esse oportet & opus est inter Principem & Rempublicam. Et sanè, quomodo quis adfectu aliquo, vindictæ libidine, propriæ autoritatis zelo & studio commodi impeditus, rectè judicet? Sibi enim, ut Seneca *De ira lib. 1. c. 16.* ait, indulget: ex libidine judicat, & audire non vult: patrocinio non relinquit locum, & ea tenet quæ invasit, & eripi sibi judicium suum, etiam si pravum sit, non sinit: æquum videri vult quod judicavit: vanis & extra causam versantibus commovetur: infestus patrono, reum damnat: etiam si ingeritur oculis veritas, amat & tuetur errorem, & coargui non vult. Jure GALLICO Rex, in suâ quamvis minoris momenti causâ, sibi Jus non dicit: sed ei à Parliamentis dicitur: & ita interdum causâ cadit: Ut post Paponem 2. *Notar. c. Division de l'ordre de plaider*, docet Gothofred. *Ad d. rubricam, Ne quis in suâ causâ judicet.* Chassan. *In Catal. glorie mundi. part. 5. Conf. 5.* Vbi hoc Regum Galliarum institutum multis laudibus evehit. Buxtorff. *Ad c. 5. Aurea Bulla. conclus. 80. in Notis ad liter. b.* Et, ut Bodinus *Lib. 3. c. 6.* scribit: Si Rex, inquit, adversus privatos in privatis judiciis restitui velit, Procurator Regius sedem ac locum mutat, ne publicam sed privatam causam agere videatur, & ne Regium nomen ac Principis splendor oculos magistratuum præstringat. Quod & ipsum in aliis quoque Regnis & Rebuspublicis fieri assolet. Bodinus *Lib. 1. c. 8.* Sic in Daniâ, vniversus Regni Senatus: Arniseus, *De jure Majest. lib. 1. c. 6. n. 15:* In Arragoniâ, Justitia Arragonica; in Angliâ, Justitia Magna; si cum alio Regi lis est, judicare solet: Ut ex Borell. *De præstat. Reg. Cathol. c. 46. n. 54.* & Bodino d. loco docet Buxtorffius, d. *conclusion. 80. in Notis ad liter. g.*

DE QUO tanto minùs in Imperio Germanico ambigendum: propterea quòd tam Imperii & Aureæ Bullæ Constitutiones, quàm notissima vsque crebro firmata Consuetudo, hoc luculentè testificentur, & liquidò commonstrent; PALATINVM ELECTOREM, IMPERATOREM UT IMPERATOREM CONVENTO, JUDICEM ESSE: In priuatis verò causis CAMERAM, VEL

VEL ALIUD TRIBUNAL adiri posse. Aurea Bull. Caroli IV. *Cap. 5. in fine.* Vbi scribitur: Quòd Imperator super causis pro quibus impetitus fuerit, habeat, sicut ex Consuetudine introductum dicitur, CORAM COMITE PALATINO RHENI, ELECTORE PRINCIPIS, RESPONDERE. Marq. Freher. *De Orig. Palat. lib. 1. c. 15. in fin.* Exemplum in Alberto, qui apud Palatinum Rodolphum fuit ab Electoribus accusatus, recitat ex Chronico Althensis. Freherus *C. 16. in fin.* Leodius *in Palatin. Origine.* Speculum Saxon. *Lib. 3. Artic. 52. in fine.* Weichbild. *Lib. 3. Artic. 8. & 9.* Specul. Suevic. *Lib. 1. c. 20. §. 4. & Lib. 2. c. 43. §. 6.* Buxtorff. *Ad Auream Bullam Conclus. 77. & 80. & 83. & in Notis lit. b. & c.* Quando autem Imperator ACTORIS partes sustinet, simili modo juxta regulam, forum rei sequi; & vel coram Judicibus, quos more Majorum vulgò Austregas appellant; vel in Camera; vel etiam causarum modo & ratione ita exigente, coram Imperii Ordinibus & Comitibus agere, controuersiarumque decisionem expectare debere; nullus, qui vel primoribus labris Historias Germanicas degustauit, & extremis, ut dicitur, digitis res Imperii attigit, dubitare potest. Textus in Ordinat. Cameræ *P. 2. tit. 20.* Specul. Suevicum *Lib. 1. cap. 23. §. 2.* Vbi dicitur: Si Rex cum aliquo de bonis, aut aliis rebus, se Imperiumque concernentibus, litigat; cognitio ad Principes, Comitibus, Barones, & Imperii Vasallos pertinere debet. Buxtorff. d. *Conclus. 83. & in Notis lit. a. & d. & f.* Exempla enim vbique obuia & quotidiana sunt, quibus Sole Meridiano clariùs elucescit, Imperatores aliquem Principem vel Statum conuenire vel accusare volentes, id ex priscâ & religiosâ Imperii obseruantia & consuetudine, coram Statibus Imperii & Comitibus fecisse.

ET HOC IPSVM antiquiores Imperatores nullo vnquam tempore inficiati fuere; sed meritò leges & jura Imperii agnouerunt, approbarunt, & illibatè coluerunt. Ita enim SIGISMUNDVS Imperator, litteris ad Conradum Archiepiscopum Moguntinum die Chilian Anno M, cccc, xxvi. exaratis, de controuersia Inferioris Germaniæ prouincias tangente scribens: Cum tanta, inquit, negotiorum mole onerati, decisioni causarum vacare nequeamus; præsertim propterea, quòd nobis Jus super istas prouincias prætendentibus integrum non sit, in propriâ nostrâ causâ Judicis munus obire; ipsa quoque lis nobile Imperii feudum concernat; habito cum

Principibus, Comitibus, & Consiliariis consilio, omnino æquitati convenire judicamus, ut nonnisi PROCERES IMPERII de istâ controuersia cognoscant & judicent. Ejus rei exempla plura, in ipsâ etiam DOMO AVSTRIACA, reperiuntur. Sic FRIDERICVS III. Imperator, fratrem suum Albertum: RVDOLPHVS I. Ottocarum Regem Bohemiæ (Cuspinian. *In Rodolph. I. in Histor. Austriae.* Auentinus *Lib. 7.*) MAXIMILIANVS II. Johannem Fridericum Ducem Saxonie (Recess. Imperii *De Anno 1566. & 1567.*) coram Statibus & Comitibus accusasse & convenisse leguntur. CAROLVS V. ut Archidux Austriae, Marchionem Badensem ratione Suisenberg conuenturus, ipsum requisivit ad nominandum sibi, vigore Ordinationis, Imperii Principes. Quod & factum, causâ ab Episcopo Spirensi decisâ, & postea per viam appellationis ad Cameram deuolutâ: uti refertur *In Anonymi cujusdam Observat. Camer. post. decision. Mariliani impressis Observat. 101. Barth.* Ita in Sleidano *Lib. 1 v.* Historiarum legitur, Imperii Proceres & Status, postquam amicabilem inter partes compositionem frustra tentassent, Imperatorem CAROLVM cum Duce Cluensi ratione Ducatus Geldriae disceptantem, ad Ordinarium Jus & Tribunal remississe, nec vnquam approbare voluisse, ut ipse in sua causâ Judicis officio defungeretur.

QVOD SI Elector Palatinus, utpote qui vigore Aureæ Bullæ, & vñ receptæ Consuetudinis, moreque Majorum, Cæsaris Judex est, in hac suâ controuersia Judicis partes sibi assumere vellet: quis non arrogantiae, remeritis, & iniustitiæ, eum accusaret?

SVPERIORVM seculorum Imperatores, licet laxiora regnandi frena habuerint, nec Capitulationibus tam arctè coerciti fuerint; nihilominus tamen, etiam in rebus Imperii commodum & salutem vnicè spectantibus, è Procerum vel Statuum numero aliquem, infelici Proscriptione, motu & autoritate propriâ mulctare, religioni duxerunt: Sed causam ad Ordines Imperii & Comitia spectare, & in iis ritu Majorum decidi & definiri debere judicant. Hujus rei innumera exempla vbique in annalibus & rerum monumentis occurrunt. Ex quibus pauca, quasi per transennam, delibatum, & leui, vt ajunt, brachio indicatum ibimus.

Cum CONRADVS II. apud Confluentes Rheni & Mosellæ frequentibus Comitibus Imperator salutatus esset; Henricus Bojorum & Saxonum Regulus electi-

oni refragatur & obnunciat; nouoque Imperatori omne injuriarum genus, detrimendo apud se Augustalia insignia, quæ reddere recusabat, & bello nefando Imperium turbando, exhibet. Judicium apud Herbipolim constituitur. Henricus accusatur, citatur, & Principum, non Imperatoris, sententiis proscribitur. Auentin. *Lib. 6. Annal. Bojor. Sigon. Lib. 11. Histor. de regno Italia Anno 1138.* Illustre exemplum in FRIDERICO I. habemus. Is enim, quod Henricus Leo, Bojorum atque Saxonum Rector, mandata facere detrectaret, Comitibus Reginoburgii tertio Kalend. Julii celebratis Anno M. C. LXXX. Henricum accusat coram Ordinibus Imperii; facinoræ ejus commemorat; fidem datam fregisse, Imperii maiestatem violasse, Cæsaris vitæ insidiatum fuisse proponit. Tum Optimates, causâ cognitâ, vno ore Henricum contumacem & conuictum Maiestatis damnarunt & proscripserunt. Ita refert Auentin. *Lib. 6. Annal. in vita Frederici I.*

HENRICVS IV. Ottonem Bavarum, res novas in Imperio molientem proscripserunt, in frequenti Senatu accusavit; vniuersos jurisjurandi, quo cuncti pro salute Reipubl. ac Principis obstricti erant, admonuit; & sententiam rogauit. Quo facto, Otto perfugus, omnium calculo ut hostis & perduellis proscripserunt. Idem Auentinus *Lib. 5. Anno Christi 1070.* Idem Imperator HENRICVS, cum excommunicatus esset, & ad dicendam causam à Principibus Germaniæ Herbipolim euocatus fuisset, Italiâ relicta in Germaniam redire maturauit, ac Procerum Sacerdotumque concordie voluntate commotus, Conuentum apud Triburias haberi permisit, Seque de omnibus, quæ sibi objicerentur, rationem ibi redditurum ostendit. Sigonius *Lib. 10. Histor. Regn. Italia An. 1119.* Ita quoque HENRICVS V. Ducem Lothariæ Henricum, quod sibi resisteret, ex consilio, decreto, & Optimatum judicio, dignitate exuit. Auentinus *Lib. 6. in Princ.* Nauclerus *In Chronograph. Generat. 37. Volum. 2. fol. e. di. Tubing. 172.*

OTTO IV. Ottonem Palatinum de Witelspach, Ebertum ab Andechs, & Henricum Istriæ, ejus fratrem, non prius, licet causâ suam personam non tangente, quam à Proceribus fuisset decretum & conclusum, proscripserunt & Maiestatis damnarunt. Naucler. *d. Volum. 11. Generat. 41. fol. 209.* Ita Conradus, Dux Bojorum, frequenti Senatu (ut ait Auentin. *Lib. v.*) Pontificum Principumque, multa auarè superbique fecisse conuictus, Ducatu mouetur.

Ottocarus Bohemiæ Rex, & Henricus Bojus, quod Imperator

peratori reluctarentur, ad diuersa Comitia tertium euocati, tandem causâ plenè cognitâ in Conuentu Augustæ Rhatiaë indicto, vbi per Legatos suos Rodolphum sacrilegii atque impietatis accusarant, à Proceribus Imperii, concordibus suffragiis, perduelles hostesque publici declarantur. Auentin. Lib. VII. Vbi hoc in specie addit: Ludouicus, inquit, Præfectus Prætorio Rheni, Regulus Bojorum primò, deinde ceteri rogati sententiam dixerunt. Ita quoque SIGISMUNDVS Fridericum Austriacum coram Imperii Statibus conuenit. Vt ex Mut. Lib. 7. p. 276. refert Buxtorff. d. Conclus. 83. in Notis ad lit. f. in fine.

EX IMPERII Recessibus Annorum M. D. LXXVI. & M. D. LXXVII. aliisque, electo & vitro, vt ajunt, Sidonio lucidiùs apparet; illorum temporum Imperatores in arduis Imperiũ tangenti- bus negotiis, inprimis in causis fractæ turbatæque pacis, pœnãve Pro- scriptionis promerentibus, nullo prorsus modo, sententias & decreta præproperâ festinatione, aut privato præcòque consilio, præcipitasse; sed ex more Majorum, cum Imperii Ordinibus, Comitibus calatis deli- berasse, vota & suffragia rogasse, æquâ legum trutinâ examinasse, & tandem calculo suo comprobasse. Idcirco in primâ statim fronte Edi- cti MAXIMILIANI I. De conseruatione pacis publicæ, cla- ris & perspicuis verbis sancitur: IMPERII ORDINE CONVENIRE, IN CAUSSIS FRACTÆ PACIS IN COMMUNE CONSULTARE, DECERNERE ET DEFINIRE DEBERE. Quin imò, HODIER- NUS quoque IMPERATOR, vocato in testimonium DEO, sanctè & religiosè in Capitulatione suâ Electoribus promissit; SEIN- REBVS IMPERIUM ATTINGENTIBVS, EO- RVM CONSILIO ET SVASIBVS NUMQVAM NON VSVRVM: Et, quod magis est, ETIAM IN REBVS MINORIBVS, CVM PERICVLVM EX- ORITVRI COMMVNIS BELLIS, AUT IGNI- NOXII, INDE IN IMPERIO TIMERI POTEST, ABSQVE ELECTORYM SCITVET CONSEN- SV NIHIL PRÆCIPERE ET DECERNERE VELLE, Jurisjurandi religione attestatus est. Leges enim & Jura præscribunt, ardua Statumque concernentia, sine Procerum Ordinum- que consilio expediri non debere. Bald. & Jason. In l. placet. C. de SS. Ec-

SS. Eccles. Ille n. 2. Hic n. 9. & 11. Knichen. De Saxon. non provo- cand. Jur. Verbo Elector. c. 5. n. 83. Valquius Illustr. questio. 2. n. 20. in fin. Cravetta Consil. 404. n. 31. Buxtorff. Ad præmium Au- rea B. Conclus. 6. & in Notis ibi ad lit. d. Vbi Pruckman. In §. So- luta potestas. Membr. 1. Effect. 3. num. 7. hoc longè verissimum putare, scribit.

IN REGNO GALLIÆ, quo vix ullum magis Regium est, in criminibus, vbi quis seditionis, perturbatæ quietis, & læsæ ma- jestatis reus peragitur, Rex judex esse nequit. Et quamvis ab vno alteròve Rege tentatum fuerit; tamen Pares Curiaë vel Parlamenti sem- per ei oblectati sunt, & demonstrarunt, neque priscum & patrium mo- rem, neque naturales aut ciuiles leges, vilo modo Regi licentiam talem permittere. Prout hoc plurimis exemplis probat & illustrat Bodinus Lib. 4. C. 6. n. 462. & seq. Vbi n. 464. concludens, Quòd si, in- quit, æquum ac verum est, Principem judiciis abstinere oportere cum quid suũ interest, vt in omnium benevolentia, velut arce munitissimâ, acquiescat; quantò magis in causis capitalibus Majestatis ac Perduellio- nis id fieri oportet? Sic quoque apud Q. Curtium Lib. 6. n. 9. in fin. legimus, ALEXANDRVM MAGNVM, cum de Phi- lothâ læsæ Majestatis reo sententiæ dicendæ essent, concione & judicio excessisse, vt cognitores tanto liberiùs & absque metu sententias in medium proferre, causam accuratius examinare, & rectius decidere possent.

IPSVM PAPAM, cui tanta potestas à Canoni- stis tribuitur, vt mutare possit quadrata rotundis, sicut ait Hostiensis, et dicatur fieri autoritate DEI, quod ipsius sit autoritate (c. quodcumque 24. q. 1. & c. si quis non recto judicio. q. 3. c. inter corporalia de trans- lat. Ioan. Baptis. Ad instit. Jur. Canon. de divortis §. sed & si inter. lit. b.) tamen ardua negotia explicare volentem, à collegio Cardina- lium consilium requirere debere, nihil in maximi momenti causis sta- tuere, nec aliquem ex eorum numero, ordine movere, & anathemate ferire posse, Jura docent. Exempl. In c. 1. de renunciatione in 6. & in c. 1. de Schismaticis. Vbi dicitur: De fratrum nostrorum consilio depo- suimus dictos Jacobum & Petrum à Cardinalatibus. Felinus, Decius, Ripa, & alii Canonistæ, In rubric. Clement. pastoralis. in fin. de sent. & re. jud. Vbi dicitur, De consilio fratrum nostrorum. De constitut. Bar- bat. In tractatu de presentia Cardin. in 8. q. 1. Portius Consil. 164. n. 18. Nicola. Eberh. lun. Consil. 1. n. 11. volum. 1. Matth. Stephan,

De iurisd. lib. 3. p. 1. c. 5. n. 13. 15. per ibi allegat: Quin imò lege honestatis, Iudicem in suâ causâ eum esse non posse, sed causam alteri delegare debere: *Gloss. In c. nullam. 2. q. 5. Menoch. Const. 94. n. 12. & in Arbitr. Jud. question. casu. 438. n. 60. Felinus & Decius In c. cum venissent. Ille n. 7. Ille n. 5.* Non immerito igitur **LVD OVICVS IV.** Imperator, in publico Edicto de Iohannis **XXII.** Pontificis iniusticiâ conqueritur. Vbi inter alia, Cum capitalis, inquit, sit inimicus publicusque hostis, tamen in propriâ causâ actor, testis & iudex est. Id quod nec apud Turcas, neque Judæos, neque Saracenos, neque Sarmatas fieri solet. *Aventinus Lib. 7. vbi Edicti verba vide.*

QVIS NVNC æqui animi iudex affirmare ausit? Imperatori; cuius quàmmaximè intererat (sicut ex interceptis ad Moguntinum & Comitem de Zollern literis clarè perspicitur) Proscriptionem istam ocyùs accelerare; vrpote cuius festinâ publicatione tantò citius certiusque scopum suum attingere, votisque se compotem reddere, & omnium animos à Palatino Electore abalienare posse sperabat; in hac suâ tantò momenti causâ cognitionem iudiciumque conuenire, ne dicam illegitimam Proscriptionem singulari & præcipuo proprii comodi & emolumentì vindictæque studio decernere & promulgare? Neque enim, ut in terminis nostris scribit Bodinus *De Rep. lib. 4. cap. 6. n. 464.* fieri potest, ut si Iudex ultionis appetitu, vel perturbatione, vel aliorum temeritate feratur, quantæcunque sit integritatis ac prudentiæ, rectè iudicet. Sibi enim, ut Seneca *De ira lib. 1. cap. 16.* ait, indulget: ex libidine iudicat, & audire non vult: patrociniò non relinquit locum; & ea tenet quæ inuasit, & eripi sibi iudicium suum, etiamsi prauum sit, non sinit: æquum videri vult, quod iudicauit: vanis & extra causam versantibus commouetur: infestus patrono, reum damnat: etiamsi ingeritur oculis veritas, amat & tuetur errorem, & coargui non vult.

*Qui fruitur poenâ, ferus est, legumque videtur
Vindictam præstare sibi:* ait Claudianus in Eutropiò.

QVI PORRO sibi persuadere, & nobis obijcere præsumit; **ELECTORES ECCLESIASTICOS** huic sacræ Proscriptioni album calculum addidisse, et pressis, ut dicitur, pollicibus adplausisse, ratamque habuisse: Ille discat, Primò, Nec hoc

sufficere; nec reliquos Electores ullâ ratione (posito, citra tamen veritatis præjudiciū, causam hanc tanti ponderis ad solum Septemviro-
rum Collegium spectare) excludi potuisse nec debuisse ab hoc iudicio: **ELECTOREM** verò **SAXONIÆ**, quamvis instantissimè requisitum & deoratum, numquam consentire voluisse, interceptæ litteræ & typis nuper excusæ palàm attestantur: **ELECTOREM** quoque **BRANDEBURGICVM**, qui tamen huic negotio se nullatenus implicuit, prorsus insalutatum mansisse, omnibus notum est; licet Elector Saxonie hoc omnino fieri, ejusque sententiam audiri oportere, enixè monuerit: sicut ex litteris Legati Hispani, Comitris Dognate, ad Albertum Archiducem exaratis minimè dubiè probatur. Deinde causas fonticas & maximoperè prægnantes & validas adesse; quarum virtute **ECCLESIASTICI ELECTORES**, ut manifestè **SVSPECTI & PARTIALES**, reculari possint: Dum nimirum aduersæ parti haud occultè se suaque consilia adsociant; et deinceps etiam ei tamquam Attabas suo Numenio, quod ajunt, adhærescere dubio procul studebunt. Huic accedit, quòd in litteris Mülhufi datis sententias suas præcipiti inconsultoque more ante tempus eliminare, **ELECTOREM QVE PALATINVM, NON AVDITVM, NEC CITATVM**, Injustitiæ damnare haud erubuerint. Ne dicam, cum quanto dedecore & ignomiâ **BOHEMORVM LEGATOS** adspersati sint, & contra omnium gentium jura admittere detrectarint. Nam & aliàs in causis minoris præjudicii, Iudex licitè recusatur, quando votum suum intempestiuè reuelauit. Mainhard, *Decis. 94.* Multò magis, quando vni parti in totum adheret. Angelus *In addit. ad tractat. Baldi de reprobatione testium n. 18.* Causalcanus *De brachio regio. part. 5. n. 175. & part. 3. n. 238.* Farinacius *De inquis. q. 4. n. 14. 15.* Denique absurdi, vani sterilibusque laboris opus esse, per litteras vota militare, & ostiatim nunc hodie, nunc cras rogare; sed requiri, ut Iudices, si velint **NVLITATEM** euitare, nec oleum & operam perdere, conueniant, & communicato consilio decernant & concludant. Losæus *De Jure Uniuers. p. 5. c. 3. n. 84.* Gasias *De expens. & melior. Cas. 24. n. 24.* Sichard. *Ad rubr. n. 4. C. de rescind. vend.* F. Marcus *Decis. 784. volum. 1.* & plures ibidem adducti: Ex ratione, Quòd ita auditis hinc inde rationibus, alius ab alio potest trahi in suam sententiam, major pars à minori &c.

ET QUAMVIS hic ulterius objici possit, sicut ipsa Pro-
scriptionis verba haud obscure innuunt, Negotium hoc NON IM-
PERATORIS priuatam, SED TOTIVS IMPERII
INCOLUMITATEM ET SALUTEM concernere;
et ob id Imperatoris dignitati, titulis, honoribus & existimationi plu-
rimum derogatum; et consequenter crimen laesae Majestatis commis-
sum esse: Dum nimirum Elector Palatinus omnium illorum, quibus
vigore Juramenti à Majoribus suis Imperatori, tanquam Supremo Ma-
gistratui praestiti obstringebatur, memoriam ejersasse videtur. Se enim
Caesari fidelem & obediens fore; Numquam consilio, in quo contra e-
jus Personam, Dignitatem, Autoritatem & Statum deliberatur, adfuturum
nec adstipulaturum; Sed semper & ubique illius & Imperii salutem
& commodum procuraturum; Damnum vero detrimentumque auersurum
jurasse, vel jurare debuisse: Illud verò, utpote quod neque coelum
neque terram attingit, causae non velificatur: tum quòd Elector Pa-
latinus IMPERATORI, VT IMPERATORI,
debitam venerationem & obsequium omni tempore praestitit; nihilque
umquam, ex quo detrimentum auctoritati Caesareae accedere posset, ag-
gressus est aut patrauit: tum quòd cum IMPERATORE,
TAMQVAM ARCHIDUCE AVSTRIAE, priua-
tam litem dumtaxat habuerit; et Juramentum fidelitatis, quod Pri-
ncipes Imperii Caesari jurant, nullam mentionem bonorum patrimoniali-
um Domus Austriacae faciat. Ne dicam jam, Electorem Palati-
num juramentum illud nec per se, nec per alios umquam praestitisse.
Ex ipsis etiam Proscriptionis verbis controuersiam & causam hanc
nec Imperium, nec Imperatorem vt Imperatorem concernere, luculen-
tè colligitur. Neminem enim dubitare arbitramur, quin totius
rei summam in Controuersia de Regno Bohemico vnicè consistere
judicet: Dum nimirum Imperator Jus haereditarium in isto Regno
praetendit, & sui rejectionem & exauctorationem contra aequitatem,
jura & iusticiam esse petendit: Elector verò Palatinus contrarium de-
fendere allaborat, Seque legitimo modo morèque Majorum electum
esse, & possessionem Regni vacantem justè apprehendisse euincit. Ni-
hil quicquam autem Imperio deccedit, siue hic, siue ille regnum istud
obtineat. Idcirco tota haec quaestio nihil aliud quam priuata inter
duos disceptatio & lis est. Hoc nihilominus lubens affirma-
rim, Imperii in eo interesse, vt pax quiesque publica sacra tecta con-
seruetur,

seruetur, bellique perniciofa materies sopiatur. Dubium verò
nullum est, Imperatorem in hisce Bohemicis motibus omni conatu
summaque diligentia proprio comodo vnicè inuigilasse; quo secus
facto omnia illa ab armis infelicibus orta mala cuitati, declinari & in
herbà, vt dicitur, opprimi potuissent. At noti Juris est, illud ma-
gis inspiciendum, quod PRINCIPALITER agitur, quàm
quod ACCIDENTARIE. L. Si quis. Vbi Glos. & Dd. ff.
si certum petat. In terminis L. Si quis ingenuam, 25. §. 1. ff. de captin.
& postlim. reuers. Capycius Decis. 124. n. 9. 11. CETERVM
adhuc valde ambiguum incertumque est, Num Imperator tam justam
bonamque causam, sicut enixissimè contendit, foueat? Et quisnam
primarius praesentium calamitatum faber & architectus existat? Num
denique altera pars se in licitae defensionis lineis haecenus continuerit
& adhuc contineat? Cum porro Imperatori sua dignitas, honor &
existimatio, etiamsi diademate sceproque Bohemico non potiat, non
constet, & illibata integraque maneat; aut aliquis ei Ius suum ferro &
armis asserenti resistat & oblectetur; praesertim quando illud nec in
praedudicium nec in contemtum Imperatorii fastigii fiat: Sicut Elector
Palatinus sexcenties Se Caesaris auctoritati & existimationi nequic-
quam detractum ire velle propalam protestatus fuit.

ID CIRCO nullo planè Juris praetextu Imperator Digni-
tatem Caesaream huic singulari & separato negotio, cum enormi ter-
tii praedudicio, implicare; nec JURAMENTVM, quod ei tam-
quam IMPERATORI ET IMPERIO Coniunctum, ET
RATIONE DVM TAXATA VGVSTAE CELSI-
TVDINIS ET MVNERIS praestatur, eò & contra verba &
mentem jurantis extendere debuit. In iuramentis autem sensum,
mentem & intentionem jurantis spectandam esse, Canones docent.
Gratianus in c. qui pejerare 22. q. 5. §. ex his. Vbi inquit: Ex his
omnibus colligitur, quòd iuramenta secundum intentionem praestan-
tis, non recipientis, à Deo iudicantur. C. 1. de iurejur. in b. C. ve-
niens. de iuram. C. quinta vallis. eod. L. ultim. ff. qui satisfacere cog.
Covarruv. Part. 1. in c. quamuis pactum. de pactis in b. §. 5. n. 1. & 2.
Fluuii sanè cursum non detorquendum, veteri adagio monemur; alias
enim quàm plurima inde absurda & praepostera, tanquam mala her-
ba, succrescerent. Si queretur profectò, IMPERII vasa-
llos, haud minùs DOMVS AVSTRIACAE vasaallos esse;

& STATVM ALIQVEM, cui cum Imperatore priuata lis intercederet, NEQVIB secum domi, neque cum suis amicis & ministris, quomodo causa vel juris, vel aliâ viâ, prout commodum erit, expediunda & obtinenda foret, CONSULTARE POSSE nec debere. Illud absurdum, hoc iniquum & Cyclopicum esset. Quin imò superiori aorum sæculo Proceres Ordinesque Imperii, expeditiones in Gallos, Venetosque & alios, à MAXIMILIANO I. susceptas, & inter CAROLVM V. & Ducem Gulielmum Iuliaci controversias exortas, pro suis agnoscere & tollere, Imperiiq; lites fuisse, judicare debuissent: propterea quòd in Juramenti formâ etiam hoc; *Neminem videlicet consilio, in quo contra Casaream Dignitatem, Majestatem, Statum & Authoritatem, consilia fabricantur, interesse; sed salutem ejus omni studio procurare, damnum verò auertere velle; expressum & insertum reperiatur.* Quàm falsa autem errorisque plena sit hæc argumentatio & illatio, nemo non videt.

QVODSIQVISSIT, qui sibi imaginari & persuadere vult, Non Imperatorem ipsissimum, sed AVLÆ CONSILIVM confessumque omnem causam incudi reddidisse, ad perpendicularum examinasse, & sententiam concepisse. Ille nouerit, Primum, hoc non præsumi: tum quòd in ipsâ Proscriptione nulla fiat mentio; sicut aliàs solens est, & à Camerâ, quæ similiter Imperatoris nomine ejus farinæ Processus publicat, obseruitatur; tum quòd CÆSAREÆ POTESTATIS PLENITVDO pro palmario fundamento & basi illius infelicitis Proscriptionis ponatur. Quâ verò plenitudine potestatis Consistorium Principis uti nequit. Capyc. Decis. 47. n. 7: Deinde, sicut superius assertum iuimus, cognitionem & censuram tam arduarum causarum, ipsius præsertim IMPERATORIS PERSONAM concernentium, non ad illud, sed ad aliud tribunal spectare; nec tantam licentiam ab Euangelicis Ordinibus PRIVATO CÆSARIS CONSISTORIO tribui nec permitti. Ne dicam jam, Imperatoris Consiliarios Aulæ, sub ipsa statim motuum Bohemicorum primordia, infensos in Electorem Palatinum animos haud obscure declarasse; præcipiti incogitantia, ejus quem non audierant causam carbone notasse & improbasse; & ob id se INDIGNOS incapacesque OFFICII JUDICIS reddidisse. Denique silentio hoc loci inuolendum

dum non est, Dicasterii Aulici PRÆSIDENTEM, qui ibi Consiliorum clauum moderatur, omninò SVSPECTVM ET NOTORIE INHABILEM judicandi fuisse. Is enim aliquot legationibus in fauorem Cæsaris & alterius partis præjudicium expeditis, maximè verò Electorem Saxonie, ut Proscriptioni subscribere & calculo suo comprobare vellet, omni conatu remisque velisque orando & persuadendo, judicandi munere cecidit. At Capite suspecto totum Tribunal dicitur suspectum, & recusari potest. Cæsar. Lib. variar. Resolut. c. 13. n. 188. & seq. Gail. 1. Obseruat. 33. n. 3. Boër. Decis. 269. n. 2. Felinus In c. causam qua. n. 1. de officio deleg. Et, quod plus est, Ipsius causæ cognitio adeò fuit ab isto Consilio neglecta, & tam procul ablegata, ut defensiones & exceptiones rei nec audierit, nec admiserit: sicut mox pluribus dicitur. Totum verò hoc Proscriptionis opus, ductu auspicioque LEGATI HISPANI, in cujus domo consilia agitata & sumta, peractum & conclusum fuisse, ex ipsius Legati ad Albertum literis liquidò constat.

ALTERA INSIGNIS NVLLITAS, quæ aliquo prætextu haud vinqum colorari poterit, in eo consistit: Quòd Imperator, non tantum ante & post emanatos Proscriptionis processus, Electorem Palatinum terque quaterque propalâm PUBLICI HOSTIS nomine appellat; sed etiam plusculis ante promulgatam banni sententiam mensibus, Ab EXECVTIONE ipsâ inceperit, & per Condemnationem, non causæ examinationem, Processum litis exorditus sit: Dum scilicet, haud absque summâ præcipitantia, durissimum genus violenti Imperii, per hostilem Marchionis Spinolæ inuasionem, & agorum depopulationem in INNOCENTI PALATINATV, & in conterminis à NEVTRA PARTE stantibus regionibus, exerceri aut jussit aut permisit; insuperhabitâ Capitulatione, quam factam testam se obseruaturum, DEO in testem appellato, religiosè more Majorum stipulatus fuit. Illius enim vigore ei minimè gentium integrum est, EIVSMODI VIOLENTIS ET IMPERIOSIS PROCESSIBVS ALIQVEM EX IMPERII PROCERIBVS, ne dicam ELECTOREM Principem, quem Præcipuum Imperii Membrum & Columnam

mnam Aurea Bulla nominat, **P R E M E R E E T P E R S E Q V I**,
S E D F O R O , N O N F E R R O , R E S J V S Q V E S V V M
R E P E T E R E E T D E F E N D E R E V L L E, disertis ver-
bis juravit: sicut infra pluribus dicitur. Si Judex in causis vel
minoris momenti & præjudicii, lite nondum ad umbilicum perductâ
& decisâ, violenter attentare, vim injustam inferre, nodum controuer-
sæ non legum arte, sed ense judice discindere præsumeret: nã ille sel-
lâ Pratoriâ ejiciendus, & judicandi muneris incapax declarandus esset.
Adde quòd **N A T U R A L I S Æ Q V I T A S**, omnium populorum
J V R A, & Romanæ **L E G E S** præcipiant & doceant, Inimicum in
causâ illius quem odio habet, Judicis partes nullo modo exercere
nec pro tribunali sedere posse nec debere. Quòd si hæc & si-
milis cum Ratione, tanquam æquissimâ judicii lance, ponderantur &
expeduntur, facillè judicatu erit, quid de hac præposterâ Proscriptione
sentiendum sit.

AD **T E R T I A M N V L L I T A T E M**
primariam delabimur. Quam in eo consistere indubium
est: Quòd **N E C E S S A R I A C O G N I T I O**
N E C A V S S E in hoc tanti ponderis & præjudicii negotio
O M I S S A, **C I T A T I O N E P A R T I V M S P R E T A**,
insolens illa Proscriptio **C O N T R A I N D E F E N S V M A B**
S E N T E M Q V E decreta & pronunciata fuerit. Omni e-
nim Jure, Lege & Moribus requiritur, ut ante omnia, sit ille vel infimæ
classis ciuis, aut abjectissimus ruris cultor, accusatus & conuentus, ad
tribunal Iudicis, **D I E D I C T A** dicendæ causæ, legitimè **C I T A**
T V R. Quantò strictius & religiosius hoc obseruari debuisset in E-
lectore Imperii, Principe tantæ dignitatis & splendoris? præsertim cum
de ejus fortunis, ditionibus, terris, juribus, subditis, vitâ, honoribus, &
omnibus aliis quæ in hoc mundo cara habet, agebatur. Nam
sententia, etiam Imperatoris & Papæ, est ipso jure nulla, quando lata est
absque causæ cognitione, parte non vocatâ, etiam si feratur contra
subditum, de plenitudine potestatis, & ex certâ scientiâ, etiam in causâ
summariâ. **C I T A T I O** enim dicitur esse **D E I V R E**
D I V I N O E T N A T U R A L I. Et sine eâ causâ cognosci ne-
quit. Nec Imperator de eâ dispensare vllò modo potest. **L. x v.**
C. de Appell. C. i. v. x i x i i. x i i i. Caus. 2. q. 1. & C. 3. q. 9. per
totum.

Quibus locis probatur, Quòd omnia, quæ contra absen-
tes & non citatos, in omni negotio aut loco aguntur, sint irrita, nec
aliquam obtineant firmitatem. Capycius *Decis. 69. n. 35.* Meno-
chius *Recuper. remed. 8. num. 58.* Peregrinus *Decis. 137. num. 15.*
Vantius *De Nullit. ex defect. process. n. 30. & seq. 36. & ex defectu Ci-*
tat. n. 9. 10. Marpurg. *Consil. 21. n. 319. & seq.* cum multis allegat.
Zanger. *De Except. p. 1. c. 2. n. 9. & seq.* In terminis terminantibus,
Decius *Consil. 544. aliàs 606. per tot.* Vbi ex iisdem planè funda-
mentis, Declarationem banni factam à **C A R O L O V.** in Pyr-
thum & Federicum Gonzagam, irritam & nullam pronunciat:

Qui statuit aliquid parte inaudita alterâ,

Æquum licet statuerit, haud æquus fuit;

inquit Seneca in Medea. Et Euripides in Heraclidis ait:

De lite quinam iudices, aut qui queas

Pernosse rem, prius atque partem audieris

Alteram?

Quamobrem **P A P A C L E M E N S V.** causis jam dictis motus,
sententiam Proscriptionis ab Imperatore **H E N R I C O** contra Ro-
bertum Siciliæ Regem decretam & evulgatam, ut temerariam, & à no-
vercâ justiciæ, voluntariâ judicantis præcipitatione, profectam damna-
vit, & de Cardinalium consilio inanem inuvalidamq; utpote ab incom-
petenti iudice, contra non legitimè & ad locum tutum citatum; inau-
ditum, & indefensum promulgatam, declaravit. Hoc addito; Faculta-
tem defensionis & illa Imperatori tollere non licere, quæ Juris Natu-
ralis existerent. Et quidem in eo acquieuit Imperator; quamvis
crimen Regis notorium esse, & proscriptionem exigente ita Justiciâ &
de Imperiali potestate decretam perhibebat: ut pluribus legitur in
Clement. Pastoralis, de sentent. in re judic. Pari modo **L V**
D O V I C V S B A V A R V S; cum à Papa **J O H A N N E**
X X I I. qui eum illegitimè & contra Maiorum morem ad Impe-
rium peruenisse assererat, & propterea pro Imperatore agnoscere no-
lebat, bullas & diras in se execrationes, fulminis in modum detorque-
ri & emitti videret; non aliis, Pontificis peruicaciam elusurus, argu-
mentis vsus legitur. Adstruebat enim & euincebat, processus &
assertiones Papæ ipso jure nullas, nulliusque roboris & momenti es-
se: Quòd in causâ propriâ, cujus cognitio ad eum non spectaret, o-
missâ legitimâ Citatione, iudicaret & pronunciaret: Nec releuare &

excusare, Quod edicto ad valvas Ecclesiæ affixo citatus fuerit: Jura enim præcipere & exigere, Citationibus Edictalibus non prius locum esse debere, quam si constet citandum latere, aut sine lare vagari: Quin etiam in citatione istâ nec terminum congruum, nec locum tutum, sibi assignatum & nominatum fuisse: Denique Papam in se suosque odio plusquam Vatiniano incensum omni genere Hostilitatis seuire studuisse: Vt refert pluribus in Decreto Ludouici Francofurti contra Bullas Papæ edito Anno M. CCC. XXXVII. Naclerus *Vol. 11. Generat. 45. fol. 251.* Auentinus *Lib. 7.* Vbi ex alio diplomate Imperatoris hæc verba refert: *Idem Hostis, Accusator, Testis & Index, atque Inimicus Noster Publicus, in Propriâ Causâ tamen aduersus nos Absentes, Indemnatos, Innocatos, Injudicatos, Inauditos, nec Citatos, nec Loco Legitimo nec Die dicto, contra Leges, Indictâ Causâ, secundum Se, homo bellissimus pronunciauit.*

NOVVM itaque non est, nec absurdum, nec injustum, si HVIVS quoque PROSCRIPTIONIS NVLLITATES examinantur, & deformitates eius in lucem protrahuntur: præsertim cum non tantum Imperatores, Reges, Pontifices & Principes viros, sicut dictum est, hoc remedio, & defensionum exceptionumque clypeo, in similibus casibus vsos; sed etiam Jura & Leges permittere; & ob id à nullo, multo minùs ab Imperatore, prohiberi sinistrè accipi debere, legamus & sciamus. Imperatores THEODOSIVS & VALENTINIANVS præcipiunt: *Quod ipsorum Rescripta, contra jus elicta, ab omnibus Judicibus debeant restitui.* In L. Rescripta. VII. C. de precibus Imp. offer. & in L. X. de Sacros. Eccles. Idemque scribit PAPA ALEXANDER III. Archiepiscopo Ravennati *In c. si quando. 5. de rescript.* Et memorat Plutarchus in Apophthegm: REGES ÆGYPTIOS in Magistratibus creandis eos solemni juramento astrinxisse, Ne suis mandatis obcederent, si quid iniquum juberetur.

QVOD VERO ad justificandam hanc omisâ Citationis & causæ Cognitionis Nullitatem obtenditur, & pro fundamento processus Proscriptioni insertum legitur: Quasi Imperii Constitutiones de Anno M. CCC. XC. in fine, & de Anno M. D. LIX. disertis & liquidis verbis præscriberent & sancirent; In ejusmodi Notoriis, ante oculos omnium positis & manifestis, violata turbataque quietis causis

cisfragos, ipso facto, per unanime Imperii suffragium, pœna adjudicari & reos declarari, adeo ut nec Citatione, nec alia Declaratione vel Sententiâ opus sit: nihil ad Mercurium, vt aiunt, facit, nec quicquam patrociniatur. Nam pro solidâ confutatione & informatione rei sciendum est, contrarium potius quoad doctrinam illam, in Thesi verius esse, inque Imperii Edictis perspicue doceri & præscribi. Licet enim statutum sit, PACIRVPAS IPSO FACTO IN POENAM PROSCRIPTIONIS INCIDERE; tamen illud cum micâ salis intelligendum, & hac in ipsis Constitutionibus expressâ interpretatione explicandum est: Vt nempe POENA ILLA TVM DEMVM HABEAT LOCVM, CVM ACCVSATVS, PRÆVIA CITATIONE, IN PROSCRIPTIONEM FVERIT DECLARATVS, ET IVRE LEGEQVE DENVNCIATVS; sicut pellucidis & electioribus verbis in Constitut. Caroli V. Tit. IV. De pœna Pacifragorum legitur. Et alibi in Constitut. de Anno M. D. XLVIII. eodem Titul. Et in Constit. An. M. D. LVIII. §. 71. illis verbis: SI PACIRVPÆ, ORDINARIO IVRIS MODO, PRÆVIA CAUSÆ COGNITIONE, IN POENAM INCIDISSE FVERINT PRONVNCIATI, DECLARATI, ET DENVNCIATI. Et in Ordinat. Cameræ. Part. 2. tit. 9. §. 1. Vbi dicitur, REQVIRI CITATIONEM, ETIAMSI FACTVM NOTORIVM SIT ET MANIFESTVM. Gail. *De pace publ. lib. 2. c. 3. n. 3. & num. 12. §. finali.* Nouell. CXXXIV. ibi, Si convincantur & condemnentur. Et ita in CAMERÆ obseruari, nullumque vel infimi subellii Statum, absque in jus vocatione & die dicto, legitimâ causâ disquisitione & maturâ exceptionum & excusationum rei cognitione, proscribi & damnari, extra omnem est dubitationis aleam. Nec minùs compertum, reos peractos aliquoties à pœnâ aut absolutos & exemptos, aut pro ratione facti, pœnam Proscriptionis in pecuniariam commutatam fuisse; ex præscripto Constitut. Pacis Publicæ de Anno M. D. XLVIII. Tit. de potestate Cameræ. Illud verò, absque in jus vocatione aut par-

tium citatione, sufficientique causarum cognitione; expediri non potest.

QUO CIRCA, ut nemo Rescripta Imperii cauillari, aut alius contrarii & absurdi accusare possit; illa sunt suo & genuino sensu sincerè & dextrè explicanda. Quis enim tam fatui cerebri & pinguis mentis est, qui existimet, Ordinationem Camerae, & reliqua Imperii Edicta, in locis illis supra laudatis, speciali contrariâ Dispositione dictæ Constitutionis de Anno M. D. LIX. absque vllâ mentione factâ sublata, mutata & correctâ fuisse? præsertim cum illi in viridi adhuc sint obseruantia & usu. Et ipse Gail. *Lib. 1. Observat. 3. n. 9. & Lib. 2. de pace publica c. 3. n. 18.* docet, istum Constitutionis dictæ locum de speciali casu intelligendum esse: nempe de palatium militum, prædonum & erronum concursu, quibus nulla competere potest excusatio. Itaque ex illo regulam Catonianam & communem non fabricandam, nec illam extendendam esse, vel infans iudicabit. Nam, ut

— in fabricâ, si parua est regula prima,
omnia mendose fieri atque obstipa necesse est:

Sic quicquid ex hoc falso fundamento processit, nullum est & vitiosum. Huic accedit, Quod Constitutio de Anno M. cccc. xcv. in quâ se præcipuè fundat rigida illa Proscriptio, quamuis per recentiores Constitutiones & Camerae Ordinationem, quoad Citationis requisitum, sit mutata & correctâ; tamen expressis & disertis verbis addat, & pro necessario præcipuoque fundamento ponat & requirat: **VI PERPETRATVM FRACTÆ PACIS FACINVS OMNINO NOTORIUM SIT ET MANIFESTVM, ADEO VT PRORSVS NEGARI NEQVEAT.** At hoc loci Factum notorium esse & manifestum, inficias itur, & constanter crimen negatur. Quin imò, ex iteratâ illâ Proscriptioni insertâ Clausula, **PRO RATIONE ET MODO PRÆSENTIS NEGOTII**, indubiè arguitur & colligitur, facinus haudquaquam Notorium esse. Illa enim Clausula, in causis evidentibus, certis & planis, locum non habet: Sed tum demum Sententiis intexitur, cum Iudex se per errorem labi & extra callem ire posse timet, & dubitat an reum absolvere vel condemnare debeat. Sicut quotidiano usu & praxi obseruatur, & probat Gylm. *Tom. 1. Symphor. p. 1. tit. 2. n. 139. fol. 105.* Wehner. *in Pract. Obser. in Verbo: Pro qualitate rei.*

INFICIAS quidem ire nemo potest, sed omnibus vulgò compertum est, Palatinum Electorem liberrimis Procerum in Bohemia suffragiis electum, & ardentissimis postulationibus expugnatum, Diadema Bohemicum accepisse; & Se in oblatâ, absque vi & viribus apprehensâ, possessione tueri & defendere conatum fuisse. Factum autem ejus ita comparatum esse, ut illi Constitutioni adpositè per omnia quoad pœnam conveniat; nec fieri posse, ut quicquam defendendo objici possit; & per consequens, inculatum, ipso Jure statim, absque vllâ ulteriori cognitione & examinatione, in Proscriptionis & alias ab Imperio petulantibus pacifragis irrogatas pœnas incidisse, haud tam facile erit probatu. Examinandum quoque erit & dispiciendum, An defensiones & exceptiones Palatini Principis, an ejus in publicum evulgatæ, & solemniter innocato in testem **DIVINO NUMINE** factæ protestationes, quibus Se à tam detestabili culpâ & à **DOLORO MALO** vindicat, ab accusante & culpante parte verè reuelantur & confutentur? **DOLVS** autem pro substantiali Requisito in Constitutione Pacis Publicæ ponitur. Verba enim dicunt, **DOLOSE, MALITIOSE, OBSTINATE, PROPOSITO ET EX INSIDIIS.** Gail. *De pace publ. cap. 7. n. 6.* Et quamlibet causam, etiam leuem & injustam, ab eo excusare docent in terminis, Menochius *Recuperand. remed. 5. n. 52.* Crauetta *Consil. 6. n. 90. & Consil. 319. n. 14.* Honded. *Consil. 105. n. 27. & seqq.* Farinac. *De pœnis temper. quest. 90. n. 26. & passim.*

DOLVM AVTEM ET FRAVDEM à Palatino Electore (nec commissam nec cogitatam, ex eo planè liquet. Primò, Quod in ipsa Proscriptione asseratur, **ILLVM SVB INITIA STATIM SVSCITATORVM IN BOHEMIA MOTVVM, OMNI STVDIO GLISCENTES FLAMMAS SOPIRI, ET FLVCTVS DISCORDIARVM COMPONERE CONATVM.** Deinde, Quod solemniter ita modòq; vocato in testem **DEO** toti orbi protestatus sit. Se numquam ambitione correptum electionem prenasasse & expetiisse; sed diuinâ quadam virgulâ contra spem, vota, & opinionem, concordique Prouinciæ calculo fuisse ad sceptrum vocatum. Denique, Quod electionem clam non

habuerit, sed suis Coëlectoribus & aliis, missis legatis & litteris, patefecerit. Quod numquam fecisset, si dolo & fraude ad Diadema viam sibi sternere voluisset.

Quocirca pacem publicam à Palatino euerfam fractamque, præsupponi non potest; præsertim cum in eodem, cui Imperator innititur, fundamento tituloque Jus suum funderet: nec quicquam aliud tentarit & fecerit, quam quod concors omnium electio efflagitarat.

Hoc ipso exemplum aliorum Principum, nominatim verò quorundam *AUSTRIACORVM* secutus, conscientiam suam exonerare, Regnum Bohemiarum à majori exitio, quod imminebat, asserere, & Imperio, à quo illud per exteriorum ambitum auelli timeret, vindicare et conseruare studuit. Quare tantum abest ut *DOLVS* insimulari et conuinci queat, ut etiam à pluribus ejus factum, tanquam egregium et gloriosum, quo oppressis et ad incitas reductis succurrere voluit, magno laudum præconio extollatur.

FINGAMVS sanè Bohemiarum Ordines, abdicando & priuando Imperatorem sceptro, culpam aliquam & noxam in se admisisse: illam autem Electori Palatino, vipotè qui ejus rei gratiā numquam vel minimum procurauit, imputandam, & ab eo expiandam esse, quis integri sanique cerebri iudicabit?

DENIQUE nec per irruptionem & excursionem in Austriæ agros, ab exercitu factam Bohemico, *DOLVS* probatur. Omnibus enim vbique gentium constat, exercitum illum non Electori Palatino, sed Ordinibus Bohemicis sacramento & stipendio obligatum fuisse; nec ab eo, sed à dictis Ordinibus, & quidem multo ante Electionem tempore, tum ad diuertendos hostes, tum ad res à Tampiro prædando ablatas recuperandas, in Austriam missum. Idcirco nec hoc Electori Palatino adscribi & imputari potest.

QUOD VERO ex Confœderatione cum Turca, æterno Christiani nominis hoste, missis solemniter legatis initā vel ineundā *DOLVS* arguitur; illud æquè impertinens ac superiora sunt. Primò, Quia nihil aliud legatione illā ad Portam Ottomanicam, quam ut in his motibus Turca quiescere, & nihil hostilitatis contra Vngariam, Bohemiam, & Incorporatas Prouincias, suscipere vellent, quaesitum. Deinde nec in Domus Austriacæ, nec alterius alicujus Status perniciem quicquam petitum: nec auxilia mutua sunt pacta. Tertiò Elector Palatinus non ipse, sed Regni Ordines junctis confœderatis Prouinciis, quibus ille refragari non debuit, Legationem illam decreuerunt

runt & miserunt. Tum quicquid etiam in illā Legatione effectum, non ab Electore Palatino, ut Electore & Membro Imperii, sed à Rege Bohemiarum factum. Denique, Cur Electori Palatino ut Regi Bohemiarum pro dolo & crimine perduellionis imputatur, quod in aliis, ut Venetis, Belgis, & ipsis etiam *AUSTRIACIS*, cum Turca paciscentibus & negociantibus, non culpatur?

QUOD SI interpretatio sæpius laudatæ Constitutionis, non hoc, ut supra demonstraui, modo facienda esset; quid obstaret, quin Imperatori, qui æquè ac reliqui Imperii Procures Constitutionum legibus ligatur, non idem facinus, Quodque Ipso Facto, vigore illius quod præsupponit, in pœnam fractæ pacis, absque vllā aliā Declaratione incidit, objici & ex iisdem argumentis exprobrari & imputari possit? In propatulo enim & confesso est; non tantum in Regno Bohemiarum, vim immanem exerceri; sed etiam Palatinatum, & Ducis *LVDOVICI PHILIPPI* Palatini, aliasque ditiones omnino innocuas, causæque Bohemicæ minimè implicatas, introducto externo contra patrium morem & leges milite, bello cruento infestari & deuastari. Dicetne aliquis, Imperatorem hoc bene & excusare & defendere posse? Sed quâ Juris specie, quo Legum velo, defensiones reo, contra omnia diuina humanaque jura auferri, & ab executione & pœnâ processus inchoari possunt?

Quod si Imperator merita & justiciam causæ opponere, & in medium proferre sataget; etiam ex alterâ parte rationes & argumenta & ea, quæ in Apologiâ Ordinum Bohemiarum deducta, nec vniquam, quod sciamus, refutata sunt, depromuntur, & censuræ candidi iudicii & sinceri subjiçientur.

PORRO NIHIL REFERT, nec quidquam ad Persium, ut ajunt, facit, Quod cum tantâ animi commotione, calore & odio facinus exaggeretur; Quodque tandem in proprii commodi studium concludatur, *Factum NOTORIUM, & Publicum*, ac ita comparatum esse, ut Constitutioni de pacis publicæ turbis adprimè conueniat, & idcirco præter meram Executionem nihil requiratur. Nam multa dicuntur Notoria, quæ tamen Notoria non sunt. In terminis Decius *Consil. 544. n. 13.* Goedd. *Consil. Marburg. 24. n. 28. volum. 1. c. consuluit. 14. de appellat.* Et nullum est malefium tam notorium, quod non possit habere aliquas excusationes, qualitates & circumstantias occultas, excusantes delinquentem. Hostias.

stent. Causalcan. *De brachio regio par. 1. n. 207.* Farinac. *De delictis & penis. q. 21. n. 50. in tractat. de Notorio n. 70.* Post Neuiz. & Curt. Colerus *De Process. execut. par. 3. c. 1. n. 54.* Quin etiam in delicto notorio commissio, coram Iudice pro tribunali sedente brevis terminus ad faciendum defensiones suas, reo dari debet. Ut d. p. 2. n. 204. docet Cavalcan. & Farinacius, d. q. 21. n. 158. & ibi allegat. Et sanè **IN HOC IPSO PUNCTO**, ubi factum Notorium esse ab vnâ parte perhibetur, ab alterâ negatur, candidi iudicii **DECRETO** & decisione **OPVS EST**. Gail. in terminis. *De pace public. lib. 1. cap. 3. n. 4. Seq. per multos.* Decius *Consil. 484. n. 28.* Vbi concludit & probat, In tali declaratione Notorii, partem debere citari; aliâs sententiam nullam esse. Innocent. *In c. tunc nos. n. 8. 9. de cohabit. cleric. & mulier.* Baldus *In c. ad nostram. n. 4. de iurejurand.* Vbi causâ cognitione in Notorio opus esse dicit. Gail. pluribus d. c. 3. n. 12. **QVIVERO** absurdius esset & iniquius, quàm Imperatorem in propriâ causâ, quâ Sibi tantum interesse, & ex quâ omnem suam incolumitatem dependere affirmat, non tantum Iudicem, sed & **T E S T E M**, cum maximo tertii præiudicio esse velle? Vtrumq; omnis ratio, naturalis æquitas, gentium iura, & leges ciuiles abominantur & execrantur. L. Nullus ff. *de testib.* Farinacius *De testib. lib. 2. tit. 6. q. 60. n. 1. & seq.* ubi ait, Hanc opinionem non habere contradictorem: Et in hac materiâ **CAVSSAM PROPRIAM** dici etiam illam, in qua quis commodum aut interesse aliquo modo habet. Et ampliat hanc regulam n. 15. ut nec Rex vel Princeps possit esse Testis in propria causâ, in qua habet interesse vel commodum. Et hoc ipsum confirmat in terminis Decius *d. consil. 544.* Vbi n. 6. 7. 12. 13. 14. post Cardinal. & Isern. latè probat, Quod **IMPERATORI BANNIENTI NON CREDATUR**, **DVM** in narratis banni asserit, Quod talis fuerit proditor suus, & contra eum commiserit crimen læsæ Majestatis: Et quod valde absurdum esset, stare verbis vel litteris Imperatoris, in præiudicium alterius, præsertim procedentis absque citatione & causæ cognitione: quia hac ratione posset aliquem priuare jure suo ex sola asseritione. Idem tradit in terminis Afflict. *Decis. 14. n. 6. & ibi Vrsill. n. 7. 8.* Petra *De potest. Princ. cap. 32. q. 8. princip. n. 29. & conclus. 2. princip. n. 43. 45.*

P R A

P R A E T E R E A prætensam illam facti notitiam falsam, & nullo planè modo attendendam esse, ex eo colligitur: quod haud exigua quæ Pontificiorum, quæ aliorum **ORDINVM IMPERII PARS**, tum ab initio statim, cum Palatinus Elector sceptrum Bohemicum è manibus electionis Jus habentium accepit, tum post, **NEVTRÆ SE FACTIONI** applicare voluerint: id sanè factum tam manifesto & notorio, vix ausi; nec **AD ILLVD** faciendum ab **IMPERATORE**, Archiduce **ALBERTO**, & Marchione **SPINOLA**, **ADMONITI** fuissent; præsertim cum nemini in tali patriæ Salutem concernenti casu, manibus compressis sedere liceat; sed quilibet, absque omni contatione & morâ, oppressis pro virium modulo opitulatum ire debeat. Deinde, Si crimen tam euident & notorium fuit; cur non statim in primordio virtute Constitutionum, quæ nunc allegantur, processum? Cur Proscriptionis Sententia octo menses, vsque ad Conuentum quorundam Electorum Mülhusii celebratum, qui tamen instantissimè requisiti & postulati ei subscribere recusarunt, suspensa & extracta fuit. Denique Dux Bauariæ, acceptam ab Imperatore commissionem diplomate publico & armatâ manu denunciâns, inter Bohemiæ Ordines & Electorem Palatinum distinguit; illos, vt manifestè rebelles se persecuturum, minatur; hunc à tam enormi facinore eximit, dicens; **QVOD AD PERSONAM ILLIVS ELECTORIS, ALIIS IN TERMINIS REM VERSARI.** Ne dicam jam, commentum illud criminis notorii, per Deductiones & Apologias Ordinum Bohemiæ irritum factum, in fumum & vaporem abire, sicut poma illa in Judæâ, quæ manibus contacta euanescent.

S E D S E P O S I T T I S his & similibus argumentis & rationibus, inspicimus quæso; quid in hoc puncto **CAPITVLATIO**, ad cuius strictam & perpetuam obseruationem Imperator se Sacrosancto Juramento ex veterum instituto in auguratione suâ obstringit, decernat & statuat? Claris enim, disertis & minimè ambiguis verbis religioso Sacramento Imperii Electoribus pollicitus est, **S E O B V I A R E E T I M P E D I R E, N E C V L L O M O D O C O N C E D E R E V E L L E, V T A L I Q V I S E X O R D I N V M S T A T V V M Q V E N V M E R O,**

D

SIVE ELECTOR, SIVE PRINCEPS, AUT
ALIVS, SINE CAUSSA, INAUDITVS
PROSCRIBATUR, DAMNETVR, ET DE-
CLARETVR: SED ALLABORATVR VM,
VT IN HOC, SECVNDVM ORDINARIAM
IVRIS NORMAM, ET IMPERII CON-
STITVTIONES, EX PRÆSCRIPTO RE-
FORMATÆ ORDINATIONIS CAMERÆ,
PROCEDATVR: Additâ hac Clausulâ: SI QV ID
CONTRA HOC, VEL ALIA CAPITVLATIONIS
CAPITA, SVSCEPTVM ET ACTVM FVE-
RIT, ILLVD OMNINO NVLLVM, IRRU-
TVM, ET VANVM ESSE DEBEAT. Quo-
circa opus non est, in explicatione Veterum Constitutionum moras ne-
scire, & per eandem lineam disputationis serram reciprocare. Ne-
ille igitur in frigidum furnum panem, vt ajunt, immittit, nugasque a-
git, qui Proscriptionem super antiquiores Imperii Constitutiones fun-
dare conatur, posthabitis & remotis recentioribus, indubiis & juramen-
to confirmatis legibus. Cùm indubium sit, leges posteriores deca-
rare prioribus; præsertim quando per illas posteriores Constitutiones
reuerteremur ad Jus Primævum & Commune; vt nostro casu, quo
contra Jus Divinum, Naturale & Civile est, Quod aliquis indictâ causâ
sâ & non citatus condemnatur. Tunc enim latissimè fieri debet
interpretatio. Gail. 2. *Observat.* 84. n. 7. Virill. ad Afflic. *Decis.*
62. n. 2. Sixtin. *Consil.* Marpurg. 9. n. 47. 48.

PORRO CVM Imperii Constitutiones, sicut ex earum te-
nore patet, REGEM BOHEMIÆ, vipote cum quo nequa-
quam, sed cum Sex Electoribus, & reliquis Germaniæ Imperiique Mem-
bris, erectæ sunt et conclusæ, nec tangant, nec ligent; quid iniquius,
quàm Imperii Statum, ratione alicujus noxæ REGI BOHEMIÆ,
VT REGI, imputatæ, tamquam pacis publicæ violatorem punire,
damnare & proscribere? Compertum enim est & in vulgus no-
tum, Regem Bohemiæ ex sententiâ Austriacorum, Imperatoris Romani
Majestatem, ratione dumtaxat Electoriæ dignitatis & Officii Magni
Pincernæ

Pincernæ recognoscere: ceterâ à Jurisdictione Imperatoriâ non minùs
ac Sabaudum, Milanensem, & alios extra Germaniam Imperii Vassallos,
qui prædictis Constitutionibus non ligantur, exemptum & immunem
esse. Quare ad Imperii Comitia, cùm de Contributionibus, de Sub-
sidiis in Turcas, de re Monetariâ, & aliis agitur, non vocatur; sed pe-
regrinus & alienigena censetur; adeo vt nec Circulo alicui addictus, nec
Collectis aliisq; Imperii oneribus obnoxius sit. Hart. Maurus *De Cero-*
nat: Carol. V. Joachimus Cluteſ In *Sylloge rerum quotidiana. Theſ.* 24.
ad lit. e. Sicuti inter alia ex Declaratione Imperatoris FERD I-
NANDI I. Ordinibus Imperii factâ & exhibitâ, in quâ RE-
GNVM BOHEMIÆ AB IMPERIO EXEMTVM
ESSE, nec illi quouis modo subjici affirmat & contestatur, lucu-
lente perspicitur.

Quid multis opus est? In recenti adhuc
vividique omnium memoriâ est, quid RODOLPHO IMPE-
RATORI euenerit. Quis se movit? quis ejus gratiâ equum
inſcendit? quis indignatus fuit? cùm ei Vtrumque Sceptrum à Fratre
per vim & arma eriperetur. Quis tunc acceptorum meritorum me-
mor fuit? Quis longæuo & in triginta octo annos extracto felici e-
jus regimine movebatur? Quis pacem publicam fractam turbatam-
que dixit?

QV ID ERGO de hoc Proscriptionis monstro judican-
dum sit, nemo non videt. Illam enim ipso Jure, & ex sententiâ Ca-
pitulationis, in se ipsam esse vitiosam, invalidam & nullatam virum;
vel ob eam præsertim causam, quod sapiens laudata Capitulatio tam
religioso & sacrosancto Jurejurando sit confirmata & stabilita. Ju-
ris autem est, actum contra Juramentum de non faciendo factum,
etiâsi cum Juramento fieret, esse ipso jure nullum. Consult. Sax.
Tom. 3. p. 1. q. 16. n. 1. & ibi citati. Cùm præsertim persona ju-
rans esset CÆSAR vel Princeps, Apud quem, teste Alphonso
Rege Neapolitano, vel SOLA FIDES tantum valere de-
bet, quantum Juramentum apud Privatos. Et Aristoteles monens a-
liquando Alexandrum Magnum, O Alexander, inquit, *Obſerva fidem*
datam, & fœdera confirmata; aliâs malus finis ſequetur.

QVOD VERO commissi errores, per insertam illam Proscri-
ptioni clausulam, PRO RATIONE ET MODO
PRÆSENTIS CAUSSÆ, excusari & tegi velint: Quali
D 2

nempe Imperator ex singularibus rationibus motus, à Capitulatione suâ juratâ recedere, eamque in presenti casu limitare voluerit: Quid aliud est, quam colori fucum inducere? Siquidem, ut dictum est, tales circumstantias & rationes subesse, & Imperatori in suâ causâ earum cognitionem competere, ex hac parte negatur: Præsertim cum CAPITVLATIO dicta dilucidis verbis præscribat, & dicat: IMPERATOREM, CONTRA AVREAM BVLLAM, ET ALIAS IMPERII CONSTITVTIONES ET P ACTIONES, NVLLVM MANDATVM, RESCRIPTVM, AVT QVIDPIAM QVOD GRAVAMEN INFERRE POSSIT, EDERE, NECVTI, NECVTALIVS OBTINEAT AVT VTATVR PERMITTERE DEBERE, VEL POSSE. Cum autem minimè ambiguum sit, Capitulationem vim habere Contractus, à quo Imperator se ipsum relaxare nequit; cum pactis & contractibus æquè obligetur ac quilibet priuatus. L. Cæsar. i. s. de publican. L. de contractu, 3. c. de rescind. vend. c. 1. de natura feudi. Goeden. *Consil.* 32. n. 5. & pass. DD: merito inferitur & necessariò concluditur, Imperatori integrum non esse, nec eum posse contra leges Imperii à se juratas venire vel dispensare. Dauth. *Ad l.* 3. n. 5. C. de testam. Bellug. *In specul. Princip. Rubr.* 7. n. 4. & seq. & ibi Borell. *In Addition. Verbo Constitutionem juratam.* allegat ad hoc Glos. singularem in c. cum non deceat. *In fin. de Electi in b.* Buxtorff. *Ad Aur. Bul. Conclus.* 7. & in *Notis ad lit. f.* Maximè verò, cum dispensatio absque cognitione causæ fieret: Tum enim prorsus non valet. Petra *De potest. Princip.* c. 32. n. 53. 62.

NEC QVICOQVAM Clausulæ illæ, EX PLENITVDINE POTESTATIS, et EX CERTA SCIEN-
TIA, hoc loci patrocinantur, Noti enim Juris est, dictas Clausulas nihil operari in præjudicium tertii; nec in contractibus Principis; nec in causis magni præjudicii; nec contra jus Naturale & Gentium, quod omnibus defensionem permittit; nec, quando Imperator procederet absque causæ cognitione, locum habere, Prout communiter traditur à DD. Petra *De potest. Princ.* cap. 26. n. 30. 33. cap. 32.

cap. 32. princip. dubit. 2. n. 57. 88. 93. 112. & passim. & *Conclus.* 2. n. 7. 19. 54. 57. & per tot. & *Conclus.* 3. n. 8. 10. 11. 18. *Zaf. Lib.* 11. *Consil.* 10. n. 24. 25. Bodinus *De Republ. lib.* 1. n. 98. 99. 100. Meisch. i. *decis.* 12. n. 19. Pruckm. latè §. *Soluta potestas. cap.* 2. c. 3. & cap. 4. memb. 1. effe. 5. per totum. Covarr. *Lib.* 3. *variar. Resolut.* cap. 6. n. 8. 9. Vbi latè probant, quid de hac Clausula PLENITVDINIS POTESTATIS sentiendum sit.

VÆ CVM ITA SINT; ET ALIAS ad robur viresque cujuslibet actus hæc tria, VOLUNTAS, POTENTIA, & JUSTITIA, conjunctim requirantur: Goedd. *Consil. Marburg.* 24. n. 148: Ab hac verò Proscriptione postrema illa duo palmaria absint: Quid de illius effectu & valore censendum sit, infans judicabit. Quod Nullum est, nullum effectum producere potest. C. non præstat. *De regul. Jur. in b.* Vrsill. ad Afflic. *Decis.* 85. in pr. & *decis.* 21. n. 19. Vnde docet Vantius de Nullit. tit. *quoties & intra quod tempus.* n. 44: Quod stante Statuto, Quod bannitus impunè offendi possit; occidens eum qui nulliter bannitus, non excusetur, quò minus puniatur ordinariè, si habuisset notitiam nullitatis; aliàs cum diligenter perquirere & se informare potuisset, tamquam culpabilis, judicantis arbitrio plectendus sit.

QVAMO BREVE censura & judicio totius Mundi subijcimus; Num Electoris facinus tam enorme, tam manifestum, tam evidens & ita comparatum judicari possit, ut statim inauditus, non citatus, & indefensus, ab incompetente Judice, in suâ causâ absque cognitione jus dicente, ex vindictæ & proprii emolumenti studio damnanter, proscribi, in pœnam omnium acerbissimam declarari, læsæ Majestatis damnari, & pacis publicæ fractor & Imperii perduellis denunciari potuerit?

SED VT VELA contrahamus; quid, obsecro, tristius & magis stupendum præsentī & futuro sæculo? quid Imperio Romano & toti Orbī Christiano perniciosius est? quàm videre Electorem primarium; ex antiquissimâ & illustrissimâ Principum Germanorum pro-

sapiâ oriundum, omnibus in Europâ Regibus & Principibus sanguine, affinitate & sœdere junctum, Imperii defuncto Imperatore Prouisorum, Cæsaris ex antiquâ consuetudine & lege Judicem, opibus, potentia, prudentiâ, præclaris in orbem Christianum meritis, auctoritate, dignitate inclitum & conspicuum; ab Imperatore, in propriâ causâ Judice & Teste, non citatum, inauditum, indefensum, & absentem, capitis damari, contra Imperii Leges & Capitulationem Imperatoriam proscribi, pace & fide Imperii excludi, reum læsæ Majestatis & perditionis declarari, bonis & honoribus per sententiam priuari? Ejus sobolem innocentem & tenellam omni spe bonorum & honorum exui, ejusque vitam, in quâ tot millia innocentium inclusa, omnibus impune offendendam permitti? Denique amicos, socios, & subditos, si ei adhæreant, poenâ mortis & proscriptionis reos fieri? Quid aliud hoc est, quàm liberis cetuicibus J V G V M H I S P A N I C V M imponere? sublatâ antiquâ & sanguine partâ libertate seruitutem Imperio incognitam, & morte turpiorem inuhere? Imperatori infinitam, rectæ rationi & juramento firmatæ Capitulationi contrariam, & priscis exosam potestatem attribuere? Jus absolutum vitæ necisque in omnes Electores, Principes et Procures, pro lubitu exercendum stabilire?

Q V A R E I G I T V R omnes bonos et veros Germanos, patriæ et libertatis amantes, per priscam Majorum fidem, per antiquos Penates, per auream libertatem obtestamur, adjuramus, et hortamur, vt accurato et diligenti oculo hunc perniciosissimum, et instar morbi fluentis latè grassaturum, moxque alios correpturum Proscriptionis processum intueantur, abominentur; ei omni conatu remediis conuentibus obuiant; Et cogitent, Q V O D

C V I V I S C O N T I N G E R E P O S -
S I T, Q V O D C V I Q V A M
C O N T I N G I T.

